

A KUTYAORIENTÁLT NEVELÉSI STÍLUSOK ÉS DIMENZIÓK KÉRDŐÍV MAGYAR VALIDÁCIÓJA

SELMECI Hajnalka Eszter

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Gazdaság és Társadalomtudományi
Intézet, Pszichológia és Sportpszichológia Tanszék
selmeci.hajnalka@tf.hu

GYÖMBÉR Noémi

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Gazdaság és Társadalomtudományi
Intézet, Pszichológia és Sportpszichológia Tanszék
gyomber.noemi@tf.hu

ÖSSZEFOGLALÓ

Háttér és célkitűzések: Jelen tanulmány célja a Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív (Dog-Directed Parental Styles and Dimensions Questionnaire, DD-PSDQ) magyar nyelvű változatának pszichometriai vizsgálata, reliabilitásának és validitásának ellenőrzése kutyatartók mintáján.

Módszer: A kérdőív megbízhatóságát és érvényességét egy 715 fős kényelmi mintán ellenőriztük (67 férfi és 648 nő; $M_{kor} = 37,47$; $SD = 11,78$), bevonási kritériumként a legalább egy kutya tartását jelöltük meg. A 20 ítemes DD-PSDQ mellett felvételre került a 32 ítemes Kutya-Gazda Kapcsolati Skála (DORS). A kérdőív validálásához feltáró és megerősítő faktorelemzést végeztünk, valamint ellenőriztük a kapott skálák belső megbízhatósági mutatóit. A konvergens validitás ellenőrzéséhez a két felhasznált kérdőív skáláit korreláltattuk.

Eredmények: A feltáró faktorelemzés során az eredeti 20 itemből 9 problémás kizárással került. A megmaradt 11 item, az eredeti mérőeszközhöz hasonlóan, három faktorba rendeződött, ez a struktúra stabilnak bizonyult. A skálák belső megbízhatósági mutatói megfelelők, a vizsgálatok megerősítik a 11 ítemes magyar változat megbízhatóságát.

Következtetések: A 11 ítemes magyar Kutyaorientált Nevelési Stílusok Kérdőív validitása és megbízhatósága megfelelő, a mérőeszköz alkalmas további tudományos és gyakorlati célú felhasználásra.

Kulcsszavak: kutyaorientált nevelési stílusok, kutya-gazda kapcsolat, validitás, reliabilitás

BEVEZETÉS

A nevelési stílusok hatása a kutya-gazda kapcsolatra egy olyan összetett terület, amely viselkedési, pszichológiai és szociális dimenziókat is magába foglal. A kutyatartók interakciós stílusa – hasonlóan a humán gyermeknevelési gyakorlatokhoz – jelentősen befolyásolhatja a kutya-gazda kapcsolat minőségét. A gyermekekkel kapcsolatos szülői nevelési stílusok keretrendszer a háziállat-szülői magatartás tanulmányozására is alkalmas, tekintettel a hasonlóságokra. A háziállatok felé irányuló nevelői gondoskodásban jól tükröződik a humán szinten megjelenő gondoskodás, a társállatokkal kapcsolatos nevelési stílusok vizsgálata pedig folyamatosan fejlődik. A kutyák kiváltják az empátiára, a gondoskodásra és az antropomorfizmusra való hajlamunkat, és megjelennek a szülő-gyermek kapcsolatok alapjául szolgáló mechanizmusok (Archer, 1997). Tekintettel arra, hogy a kutyatartók egy része kutyájukat gyermekekhez hasonlóan tekinti és kezeli (Laurent-Simpson, 2021; Volsche, 2021), a gondozók önmagukat háziállat-szülőként azonosítják, és szülő-gyermek kifejezéseket használnak magukra és társállataikra (Volsche, 2018). A modern kutyatartás egyfajta interspecifikus (fajok közötti) szülői viselkedésként is tipizálható (Prato-Previde et al., 2003). Ezt a kialakulóban lévő, egyre gyakoribbá váló jelenséget (Stoekel et al., 2014; Volsche & Gray, 2016) kisállat-szülőségnak (*pet parenting*) nevezik (Volsche, 2021). Mindez együtt jár azzal, hogy hajlamosak vagyunk következtetéseket levonni állataink lelkiállapotára vonatkozóan, amely lehetővé teszi számunkra, hogy megértsük társállataink érzelmeit, vágyait és akaratát. A kedvtelésből tartott állatok nevelésének

gyakorlása magában foglalja a társállatok szükségleteinek és igényeinek figyelembevételét a mindennapi életben (Blackstone, 2014), és az ezek kielégítését célzó cselekvéseket (Volsche, 2021). A kisállat-szülői tevékenység tehát a társállat-gondozó kapcsolat része.

Mindezek tükrében a kutyatartók nevelési stílusainak feltárásához a kutatók a humán pszichológiában már megalapozott szülői nevelési stílusokat vették alapul. Baumrind (1968) három szülői nevelési stílust azonosított a megkövetelés (a szülői kontroll és hatalomgyakorlás, a helyes viselkedésre irányuló instrukciók) és a válaszkészség dimenziók (a szülői támogatás, az érzelmi melegség és a szükségletekre való ráhangolódás) mentén: irányító (*authoritative*) (magas fokú megkövetelés és válaszkészség), tekintélyelvű (*authoritarian*) (magas fokú megkövetelés és alacsony szintű válaszkészség) és megengedő (*permissive*) (alacsony szintű megkövetelés és magas fokú válaszkészség). Ezt később Maccoby és Martin (1983) kiegészítették az elhanyagoló (alacsony szintű megkövetelés és válaszkészség) stílussal. A humán szülői nevelési stílusok mérésének elterjedt eszköze a Szülői Nevelői Stílus Kérdőív (Parental Styles and Dimensions Questionnaire – PSDQ; Robinson et al., 2001). Van Herwijnen és munkatársai (2018) ezt a kérdőívet adaptálták kutyatulajdonosok számára, a kutyákra irányuló nevelési stílusok felmérésének céljából. Ez az adaptáció magában foglalta egy új pszichometriai eszközt, a Kutyorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív (Dog-Directed Parenting Styles and Dimensions Questionnaire – DD-PSDQ) megalkotását, amelynek célja annak értékelése, hogy a tulajdonosok hogyan lépnek interakcióba kutyáikkal, az

ember-gyermek kapcsolatokban alkalmazott szülői nevelési stílusokhoz hasonló módon. Vizsgálatuk során három kutyákra vonatkozó nevelési stílust azonosítottak (van Herwijnen et al., 2018) a két, már említett dimenzió mentén: válasz készség (*responsiveness*) és követelés (*demandingness*). A tekintélyelvű-korrektív stílus (*authoritarian – correction oriented*; AUC) a verbális és fizikai korrektív módszerek rendszeres használata jellemzi, mint például kiabálás, pofon vagy korrektív lánc használata (magas követelések/elvárások és alacsony válasz készség/bevonódás). Az irányító nevelési stílus két további stílusra oszlik. Az irányító – belső érték stílus (*authoritative – intrinsic value oriented*; AUI) a kutya specifikus szükségleteire és érzelmeire való összpontosításban tükröződik, például úgy, hogy a kutya moroghat, és kifejezheti, hogy mit érez (magas követelés és magas válasz készség), tehát a gazda számára fontos, hogy felismerje és megfelelően reagáljon kutyája szükségleteire. Az irányító – tréningorientált stílus (*authoritative-training orientated*; AUT) az új viselkedésmódok megtanítása mellett a kutya szocializációjára is figyelmet fordít, a követelés és válasz készség egyensúlyának megtartásával (magas követelés és magas válasz készség). Érdekes eredmény, hogy a megengedő (permisszív) és elhanyagoló stílus nem jelent meg ezen a mintán, ugyanakkor Brubaker és Udell (2023) vizsgálatában a megengedő igen.

A kutya-gazda kapcsolatok dinamikája kétirányú, (Hoffman et al., 2013) a kutyaorientált nevelési stílusok előre jelezhetik a gazda viselkedésének különböző aspektusait, ami viszont hatással lehet a kutya viselkedésére, kötődésére és problémamegoldó készségére (van Herwijnen et al., 2020a).

Az irányító nevelési stílus összefüggést mutat a humanisztikus orientációval (antropomorfizáló megközelítés) (Blouin, 2013), a gazdákat barátságosabb kommunikációs stílus (pl. barátságos, dicséreten alapuló hangnem és kevesebb verbális korrektív), kevesebb fizikai kontroll (pl. pórázcsapás a kutya vezetésekor) és fokozott szemkontaktus (van Herwijnen et al., 2020a) jellemzi, szemben a tekintélyelvű nevelési stílussal, ahol a domesztikált, hasznosság alapú szemléletmód érvényesül (Brubaker, 2019). Az irányító nevelési stílussal jellemezhető gazdák kutyái szociálisabbak, biztonságos kötődési stílussal jellemezhetőek, a problémamegoldó feladatokban több kitartást és magabiztosságot mutatnak (Brubaker, 2019; Brubaker és Udell, 2023), valamint alacsonyabb a túlsúly/elhízás kockázata (van Herwijnen et al., 2020b), mint a tekintélyelvű és megengedő nevelési stílusok esetében.

A kutya-gazda kapcsolat minőségét befolyásolhatja a gazda neveltetése és a hatékony szülői magatartásról alkotott elképzelése is. Kuo és Kessler (2024) eredményei rávilágítanak a szülői stílusok generációk közötti átörökítésére, feltárva, hogy a megengedő, kutyaorientált nevelési stílus kapcsolatba hozható a saját szülőktől tapasztalt megengedő stílussal, míg a tekintélyelvű stílusok nem mutatnak ilyen átörökítő hatást.

Fontos azonban azt is megjegyezni, hogy egy kutya viselkedésére nemcsak a gazda által képviselt nevelési stílus gyakorolhat hatást, hanem a szűkebb és tágabb környezet is (Costa et al., 2023). Bronfenbrenner (1995) ökológiai modellje a kutyatartás, kutyanevelés keretein belül is jól alkalmazható. A modell szerint az egyén, vagy ez esetben a kutya, fejlődésére hatással van

a környezet mikrorendszere (minden olyan szituáció, melyben a kutya közvetlenül vesz részt, pl.: játék a gazdával, megismerkedés a család többi háziállatával), mezorendszere (ami a mikrorendszerek közötti kapcsolatot jelenti, pl.: a kutyakiképző és a gazda közötti konfliktusos viszony hatással lesz a kutya tapasztalataira is), az exorendszer (ami a mindennapi életet befolyásoló tényezőket jelenti, pl.: az, hogy a gazda nyolc órában dolgozik, és nincs lehetősége home office-ban végezni a munkáját, hatással lesz a kutya életére), illetve a makrorendszer (ami az adott kultúra nézeteit és hiedelmeit foglalja magában, pl.: milyen szerepet tekint egy kultúra a kutya számára megfelelőnek: inkább családtag vagy házőrző, mennyire fejlett az állatvédelem, mi az elterjedt nézet az állatok jogairól). Ezek a tényezők tehát mind hatással lehetnek a gazda által képviselt nevelési stílusokra és a kutya kiképzése során előnyben részesített eszközökre (pl.: pozitív megerősítés vagy büntetés alkalmazása) (Bronfenbrenner, 1995; Costa et al, 2023).

A kutya-gazda kapcsolat összetettségét jól mutatja, hogy kialakulása, dinamikája és következményei egyre nagyobb figyelmet kapnak. A kutyatartással járó előnyként értelmezhető, hogy a kutya feltétel nélküli és ítélezésmentes szeretettel és elfogadásal van gazdájára iránt, társas támaszt nyújt, és igénye van a gazdájával való interakcióra (Julius et al., 2013). Ugyanakkor a kutyatartással azonosított leggyakoribb költségek a lakhatási nehézségek (pl.: nem minden kutya tartható lakásban, nem minden albérlő kutya barát), az életstílusban vagy társas helyzetben szükségszerűen bekövetkező változások, az időbeli kötöttségek és nagyobb pénzügyi kiadások (Calvo et al., 2016). Az előnyök és hátrányok megismerésén túl

a kapcsolat mélyebb és pontosabb megértéséhez Howell és munkatársai (2017) szerint a kutya-gazda kapcsolat három skála mentén jellemezhető (DORS – Dog-Owner Relationship Scale, Kutya-Gazda Kapcsolat Kérdőív): kutya-gazda interakciók (*dog-owner interactions*), észlelt érzelmi közelség (*perceived emotional closeness*) és észlelt költségek (*perceived costs*). A Kutya-gazda interakciók a kutyáról való általános gondoskodáshoz kapcsolódó tevékenységeket és az intimebb interakciókat takarják. Az Észlelt érzelmi közelség skála a kutya által tanúsított társas támasz, pszichológiai kötődés és feltétel nélküli szeretet mértékét méri. Az Észlelt költségek skála pedig a kapcsolat negatív oldalait igyekszik feltárni, azaz a kutyatartással járó pénzügyi, szociális és érzelmi költségeket. Ezen kérdőív skáláinak vizsgálata már olasz, brazil és török mintán is megtörtént (Riggio et al., 2021; de Souza Cabral et al., 2023; Kaya et al., 2022), ugyanakkor a kutyaorientált nevelési stílusokkal kapcsolatban további eredmények nem ismertek. Vizsgálatunk célja a DD-PSDQ kérdőív magyar nyelvű validációja és reliabilitásának vizsgálata hazai kutyatartók mintáján, hiszen a kérdőívet – jelen tudomásunk szerint – még más nyelvre, más kultúrában nem validálták. Eredményeink különösen hasznosak lehetnek annak tükrében, hogy a NÉBIH 2018-as felmérése szerint hozzávetőleg 1,5 millió gazdás kutya élt hazánkban, a gazdátlanok száma pedig több tízezer lehetett. Vetter és munkatársainak vizsgálata alapján (2022) 2021-ben a magyar háztartások 50,4%-ában élt legalább egy kutya is. A kutyaorientált nevelési stílusok dinamikájának megértése jobb gyakorlatokat eredményezhet a kutyatartásban, ami végső soron mind a kutyák, mind humán társaik jóllétét javíthatja.

MÓDSZEREK

Eljárás és adatfelvétel

Az adatfelvétel kényelmi mintavétellel, kizárólag elektronikus formában történt, közösségimédia-felületek bevonásával (pl.: Facebook). A kérdőív kitöltése hozzávetőlegesen 25–30 percet vett igénybe, melyet egy online felületen (Google Űrlapok) lehetett elérni a beválasztási kritériumoknak megfelelően (18 év feletti kutyatartó személyek). A kitöltés önkéntes és anonim módon történt, amit a résztvevők bármikor megszakíthattak, és amelyért cserébe nem részesültek semmiféle kompenzációban, illetve az eredményeikről nem kaptak visszajelzést.

A kutatást a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem Kutatásetikai Bizottsága engedélyezte (TE-KEB/34/2021).

Minta

Kérdőívünket összesen 715 résztvevő töltötte ki ($M_{age} = 37,47$; $SD=11,78$), amelyből 67 férfi (9,4%) és 648 nő (90,6%). A résztvevők közül 10 fő általános (1,4%), 324 fő középfokú (45,3%), 233 fő BSc (32,6%), 130 fő MSc (18,2%), 18 fő doktori/PhD végzettséggel (2,5%) rendelkezett. A résztvevőknek átlagosan 13,48 éve van kutyájuk ($SD = 11,87$), átlagosan 2 kutyájuk volt a kitöltés idején (min = 1; max = 22), jelenlegi kutyájuk pedig átlagosan 5,89 éve van velük ($SD = 4,23$).

Mérőeszközök

A DD-PSDQ skála és fordítását angolról magyarra két szakfordító végezte, majd a két változat összevetéséből és

megvitatásából készült tételsort egy angol szakfordító fordította vissza az eredeti nyelvre, Banville és munkatársainak (2000) ajánlásának megfelelően. A visszafordítás ellenőrzését és jóváhagyását egy sportszakpszichológus szakfordító végezte. A kérdőív magyar nyelvre fordítását a kérdőív jogtulajdonosai jogilag engedélyezték akadémiai kutatók részére.

Az összeállított kérdőívcsomagban a kitöltők szociodemográfiai adataira (pl. nem, életkor, végzettség) vonatkozó, valamint a kutyatartással kapcsolatos általános (pl. kutyák száma, mióta tart kutyát, és a jelenlegi kutya hány éve él a gazdával) kérdések szerepeltek. Több kutya esetén a kérdéseket a legidősebb kutyára vonatkozóan kellett megválaszolni.

Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók (Dog-Directed Parenting Styles Dimensions Questionnaire – DD-PSDQ, Herwijnen et al., 2018) egy 20 itemből álló mérőeszköz, mely a gazdák kutyáik nevelése érdekében követett nevelési stílus jegyeit írja le. A kérdőív 3 skálával rendelkezik: tekintélyelvű – korrekció orientált nevelési stílus (pl.: „Fizikai büntetést alkalmazok, hogy kijavítsam a kutyám viselkedését, pl.: ráütök, vagy fojtó nyakörvet használok”), irányító – belső érték orientált (pl.: „Figyelemmel kísérem a kutyám érzéseit vagy szükségleteit”) és irányító – tréningorientált nevelési stílus (pl.: „Az elvárt viselkedést lépésről lépésre gyakorlom a kutyámmal, hogy biztos legyek benne, hogy érti, amit kérek tőle”). Az itemeket 5 fokú Likert-skálán kell megítélnie a kitöltőnek (0 = soha nem tapasztalja, 5 = mindig tapasztalja), a kérdőív fordított itemeket nem tartalmaz. A magasabb pontérték az adott nevelési stílus megnyilvánulási formáinak rendszeresebb előfordulását jelenti.

A kérdőív belső megbízhatósági mutatói mindhárom skála esetében elfogadhatók (Cronbach- $\alpha = 0,74-0,80$).

Kutya-gazda Kapcsolati Skála (Dog-Owner Relationship Scale – DORS; Howell et al., 2017) a kutya-gazda kapcsolat jellemzőinek feltárását teszi lehetővé. A 32 itemes kérdőív három alsókálaja: kutya-gazda interakciók (pl.: „Milyen gyakran ápolja a kutyáját?”), észlelt érzelmi közelség (pl.: „Ha mindenki elhagyna, a kutyám akkor is mellettem lenne.”), észlelt költségek (pl.: „Milyen gyakran érez úgy, hogy a kutyatartás több bajjal jár, mint amennyire megéri?”). A kitöltők a válaszokat egy hétfokú Likert-skálán (1 = egyáltalán nem értek egyet, 7 = teljesen egyetértek) jelölhették. Az egyes skálákon elért magasabb pontértékek szorosabb, pozitívabb kutya-gazda kapcsolatként értelmezhetők. A kérdőív belső megbízhatósági mutatói mindhárom skála esetében megfelelő értékekkel rendelkeznek (Cronbach- $\alpha = 0,78-0,83$).

Adatelemzés

A leíró statisztikai mutatók (átlag, szórás) kiszámítása után a szakirodalmi ajánlásoknak megfelelően (Bearden et al., 2011) a mintánkat random módon két almintára osztottuk, majd az első almintán a DD-PSDQ kérdőívet feltáró faktorelemzéssel vizsgáltuk (maximum likelihood módszer és Varimax-rotáció), annak érdekében, hogy stabil faktorstruktúrát kapjunk. A faktorelemzés során kizárásra kerültek azok az itemek, amelyek faktortöltése nem érte el a 0,25-ös értéket, a folyamat során mindig a legkisebb töltésű

item került először kizárásra. Valamint a keresztöltések kiszűrése érdekében csak akkor tekintettünk egy itemet egy faktorhoz tartozónak, ha a faktortöltése legalább kétszer nagyobb volt, mint a többi faktoron mutatott töltése. A feltáró faktorelemzés után a második almintán a kapott faktorstruktúrán megerősítő faktorelemzést is végeztünk, hogy megbizonyosodjunk róla, hogy az általunk feltárt factorszerkezet megfelelő értékekkel rendelkezik az illeszkedési mutatókat tekintve. A következő illeszkedési mutatók értékei alapján végeztük elemzésünket: khi-négyzet (χ^2), a reziduümök átlagos négyzetgyöke (RMSEA – jó illeszkedés 0,080 alatti értéknél), Tucker-Lewis Index (TLI – jó illeszkedés 0,90 feletti értéknél), komparatív illeszkedési mutató (CFI – jó illeszkedés 0,90 feletti értéknél), illeszkedés jóság mutató (GFI – jó illeszkedés 0,90 feletti értéknél) és a sztenderdizált átlagos reziduális (SRMR – jó illeszkedés 0,080 alatti értéknél). Az illeszkedési mutatók elfogadható értékeivel kapcsolatban a szakirodalmi ajánlást követtük (Hu és Bentler, 1999).

A DD-PSDQ kérdőív belső megbízhatóságának ellenőrzéséhez a Cronbach- α mutatót használtuk, elfogadhatónak a 0,70 feletti értéket tekintettük (Hair et al., 1998).

A konvergencia validitás vizsgálatához a DORS és a DD-PSDQ kérdőívek skálái között lévő kapcsolatot Pearson-féle product-moment korrelációs elemzéssel teszteltük. Az adatok statisztikai elemzéséhez az IBM SPSS Statistics for Windows, Version 27.0. és a JASP, Version 19 programokat használtuk.

EREDMÉNYEK

Feltáró faktorelemzés

A faktorszerkezet megvizsgálásához a teljes mintát random módon két részre osztottuk. Az első alminta 327 főből állt, ezen a mintán végeztük el a feltáró faktoranalízist (maximum likelihood módszer, Varimax-rotáció) az eredeti 20 ítemes kérdőíven. Először azt teszteltük, hogy létezik-e olyan modell, amelyben minden tétel jól és kizárólagosan illeszkedik egy-egy faktorhoz. Egy ítemet akkor tekintettünk egy és csak egy faktorhoz tartozónak, ha a faktorsúlya nagyobb, mint 0,25, illetve legalább kétszer

nagyobb, mint bármely más faktoron mutatott faktorsúlya. Mivel jelentős keresztöltések mutatkoztak, egyenként elhagytuk az elemzésből a fenti kritériumoknak nem megfelelő ítemeket – sorban először mindig a legkisebb töltésű tételt vontuk ki.

Az eljárás során összesen 9 ítem (3, 5, 6, 7, 8, 11, 14, 15, 17) került kizárásra és törlésre. A végső modellben a KMO értéke 0,813, a Bartlett-féle szfericitásteszt eredménye pedig $\chi^2(55) = 840,347$, $p < 0,001$. A végső modellben egy háromfaktoros struktúra rajzolódott ki a megmaradt 11 ítem jelentős keresztöltése nélkül, a teljes variancia 44,79%-át magyarázva (lásd 1. táblázat).

1. táblázat. A DD-PSDQ ítemek faktorértékei

DD-PSDQ ítem	Faktortöltés		
	1	2	3
Faktor 1.: Tekintélyelvű nevelési stílus			
DD-1	.695	-.091	-.094
DD-2	.752	-.062	-.049
DD-4	.704	-.042	.101
Faktor 2.: Irányító – belső érték orientált nevelési stílus			
DD-9	-.056	.641	-.091
DD-10	.035	.711	-.016
DD-12	-.118	.599	.000
DD-13	-.067	.566	.044
Faktor 3.: Irányító – tréningorientált nevelési stílus			
DD-16	-.062	-.120	.636
DD-18	.008	.204	.482
DD-19	.047	-.145	.829
DD-20	-.023	-.001	.557
Magyarázott varianciarányad (%)	12,51	16,48	15,80

Megjegyzés: N = 327.

Megerősítő faktorelemzés

A második almintán ($n = 388$) a feltárolt faktorelemzésben kapott háromfaktoros faktorstruktúrát megerősítő faktorelemzéssel ellenőriztük. A háromfaktoros struktúra modellje szignifikáns ($\chi^2(41) = 93.134$, $p < ,001$), az illeszkedési mutatók értékei megfelelnek az elvárásoknak (lásd 2. táblázat).

Reliabilitás vizsgálata

A faktorstruktúra feltárása után vizsgálatunkban a 11 ítemes változat skáláinak belső megbízhatóságának ellenőrzésére Cronbach- α mutatókat számoltunk a teljes mintán (lásd 3. táblázat). A kapott Cronbach- α értékek megfelelő belső megbízhatóságra utalnak, tehát a Kutyaorientált Nevelési Stílusok Kérdőív faktorstruktúrája és reliabilitása megfelelő a hazai kutyatartók mintáján.

Konvergens validitás vizsgálata

A konvergens validitás teszteléséhez a DD-PSDQ kérdőív skáláit a kutya-gazda kapcsolat minőségét vizsgáló DORS kérdőív skáláival korreláltattuk Pearson-féle korrelációs elemzéssel (lásd 4. táblázat). Az elemzések alapján elmondható, hogy szignifikáns, pozitív irányú, gyenge kapcsolat mutatkozott a DD-PSDQ Irányító – belső érték skála és a DORS kérdőív Kutya-gazda interakció és Észlelt érzelmi közelség skálái között. Továbbá szignifikáns, negatív irányú, gyenge kapcsolatot találtunk a DD-PSDQ kérdőív Tekintélyelvű skálája és a DORS kérdőív Észlelt érzelmi közelség és Észlelt költségek skálái között. Végül gyenge, értékében elhanyagolható pozitív irányú kapcsolatot találtunk a DD-PSDQ kérdőív Irányító – tréningorientált skálája és a DORS kérdőív Észlelt érzelmi közelség skálája között.

2. táblázat. A DD-PSDQ kérdőív illeszkedési mutatói

	TLI	CFI	GFI	RMSEA	SRMR
DD-PSDQ	0,956	0,967	0,991	0,057 [90% CI = 0,042 – 0,073]	0,055

Megjegyzés: TLI = Tucker–Lewis-index. CFI = komparatív illeszkedési mutató. GFI = illeszkedés jósága mutató. RMSEA = reziduumok átlagos négyzetgyöke. SRMR = sztenderdizált átlagos reziduális.

3. táblázat. A DD-PSDQ kérdőív skáláinak belső megbízhatósági mutatói

Skála	Cronbach- α	M	SD	Min.	Max.	Ferdesség	Std. Hiba	Csúcsosság	Std. Hiba
Tekintélyelvű	0,74	5,22	2,51	0	12	0,16	0,09	-0,61	0,18
Irányító – belső érték	0,73	8,91	3,69	0	16				
Irányító – tréning	0,72	12,33	3,01	1	16	-0,93	0,09	0,74	0,18

4. táblázat. A DD-PSDQ és DORS kérdőívek skáláinak korrelációs mátrixa

Skála	M	SD	1	2	3	4	5	6
1. Tekintélyelvű ^a	5,22	2,51	1	-	-	-	-	-
2. Irányító – belső érték ^a	8,91	3,69	-0,135**	1	-	-	-	-
3. Irányító – tréning ^a	12,33	3,01	-0,003	-0,068	1	-	-	-
4. Kutya-gazda interakció ^b	5,17	1,02	-0,076*	0,302**	0,043	1	-	-
5. Észlelt érzelmi közelség ^b	6,29	0,77	-0,148**	0,225**	0,147**	0,524**	1	-
6. Észlelt költségek ^b	5,74	1,14	-0,206**	0,069	0,088*	0,174**	0,347**	1

Megjegyzések: N = 715. * $p < ,05$. ** $p < ,001$. ^aDD-PSDQ kérdőív skálái. ^bDORS kérdőív skálái.

MEGBESZÉLÉS

Kutatásunk célja a magyar nyelvre lefordított Kutyaorientált Nevelési Stílusok Kérdőív validálása és reliabilitásának vizsgálata volt. A validáláshoz az eredeti húsz ítemes DD-PSDQ kérdőívet használtuk (van Herwijnen et al., 2018). A faktorstruktúra vizsgálatokor kiderült, hogy a háromfaktoros struktúra stabil, megfelelő illeszkedési mutatókkal rendelkezik. Azonban összesen kilenc ítemet ki kellett zárunk alacsony faktorsúly, illetve keresztöltések miatt. A kilenc kizárt íte mből öt a tekintélyelvű-korrekción orientált nevelési stílus skálájához tartozik (3. *Úgy érzem, hogy felrobbanok a dühtől, ha a kutyám olyan dolgot csinál, amiről tudja, hogy nem szabad.*; 5. *Fizikai büntetést alkalmazok, hogy kijavítsam a kutyám viselkedését, például ráütök, vagy fojtó nyakörvet használok.*; 6. *Javító célzatú pofont adok a kutyámnak, ha rosszul viselkedik.*; 7. *Az ujjaimmal megbököm, vagy kicsit megrúgom a kutyámat, hogy kibillentsem őt abból, amikor rosszul viselkedik.*; 8. *Megmarkolom a kutyámat, ha engedetlen.*), kettő az irányító – belső érték orientált nevelési stílus skálájához (11. *Figyelemmel kísérem a kutyám érzéseit vagy szükségleteit.*; 14. *A terveim kialakításakor*

a kutyám igényeit is figyelembe veszem.), végül pedig kettő az irányító – tréningorientált nevelési stílus skálájához tartozott (15. *Megdicsérem a kutyámat, ha jól viselkedik.*; 17. *Nagyobb mennyiségű vagy értékű jutalmazást [étel vagy játék] alkalmazok akkor, ha úgy gondolom, hogy a kutyámnak tényleg csinálnia kéne valamit egy adott helyzetben.*). Az ítemek kizárásának hátterében több ok is húzódhat. Az egyik legvalószínűbb ok a kulturális különbség, hiszen az eredeti kérdőívet van Herwijnen és munkatársai (2018) holland mintán és nyelven dolgozták ki. A kizárt ítemek számában, ezáltal a faktorstruktúra szerkezetében mutatkozó különbségek oka az is lehet, hogy az eredeti kérdőív kidolgozásakor a kutatók főkomponens-elemzést végeztek (van Herwijnen et al., 2018), míg mi a feltáró faktorelemzés eljárást választottuk a szakirodalmi ajánlás alapján (Howard, 2016).

Végül fontos megemlíteni, hogy a magyar fordítás alapját egy angol nyelvű verzió képezte, amit az eredeti szerzők publikáltak (van Herwijnen et al., 2018), azonban így előfordulhat, hogy a hollandról angolra, majd pedig az angolról magyarra fordítás közben egyes tételeknek a jelentése módosulhatott, illetve nem mindig állt rendelkezésre megfelelő magyar kifejezés, például

az angol változatban a negyedik itemnél az „*I raise my voice to make my dog improve*” kifejezés nem egyértelmű, hogy pontosan mire vonatkozik, a kutya aktuális viselkedésére vagy általánosságban a teljesítményére.

A végleges faktorstruktúra szerint a magyar Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív összesen 11 itemből áll (lásd *1. melléklet*), melyből három item tartozik a tekintélyelvű-korrekción orientált skálához, négy-négy item pedig az irányító – belső érték és az irányító – tréningorientált nevelési stílus skálákhöz. A faktorszerkezet megállapítása után megvizsgáltuk a skálák belső megbízhatóságát (Cronbach- α), amelyek megfelelőnek bizonyultak. Annak érdekében, hogy kiderüljön, más nyelvek esetében hogyan alakul a faktorstruktúra, szükséges lenne több nyelvre validálni a kérdőívet.

Végül a konvergencia validitást is vizsgáltuk: a DORS kérdőív skáláit korreláltattuk a Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív skáláival. Az elemzés során szignifikáns, pozitív irányú, gyenge kapcsolat mutatkozott az irányító – belső érték orientált nevelési stílus skála és a DORS kérdőív kutya-gazda interakció és észlelt érzelmi közelség skálái között. Ebből következtetésként levonható, hogy azok a gazdák, akik kutyájuk nevelésekor a kutya szükségleteinek és érzelmeinek felismerésére, valamint az ezekre adott megfelelő választ helyezik előtérbe, vélhetően gyakrabban lépnek interakcióba kutyáikkal, illetve ennek a nagyfokú válaszkészségnek és tördésnek köszönhetően szorosabb érzelmi kapcsolatot tudnak kialakítani kutyájukkal, mint a másik kétféle nevelési stílust előnyben részesítő gazdák. Ezt az elképzelést támasztja alá Brubaker és Udell (2023), akik kutatásukban szintén a gazdák nevelési stílusát vizsgálva arra az eredményre

jutottak, hogy az irányító nevelési stílust alkalmazó gazdák kutyái általánosságban a biztonságos kötődés jegyeit mutatták (pl.: többször keresték a gazdájuk társaságát, még fenyegető szituációkban is csak ritkán adtak agresszív választ), ezzel szemben a tekintélyelvű nevelési stílust preferáló gazdáira inkább a bizonytalan kötődés volt jellemző, ami többek között megnyilvánult a fenyegető szituációkban mutatott agresszív viselkedésben és az idegen emberekkel szemben tanúsított barátságatlanságban. Továbbá szignifikáns, negatív irányú gyenge kapcsolatot találtunk a tekintélyelvű-korrekción orientált nevelési stílus és a DORS kérdőív észlelt érzelmi közelség és észlelt költségek (ennél a skálánál az alacsonyabb pontszám több észlelt költségként értelmezendő) között. Ennek értelmében a tekintélyelvű-korrekción orientált nevelési stílust preferáló gazdák általánosságban kevésbé szoros érzelmi kapcsolatot alakítanak ki kutyáikkal, és úgy érzik, a kutyatartás több anyagi és idői költséggel jár, mint az irányító nevelési stílusokat alkalmazó gazdák. Ennek a jelenségnek a hátterében többek között állhat az is, hogy vélhetően a tekintélyelvű-korrekción orientált nevelési stílust alkalmazó gazdák más szerepet szánnak a kutyájuknak (pl.: házőrző, munkakutya), mint az irányító nevelési stílust preferáló gazdák, akik vélhetően hajlamosabb kutyájukra családtagként, gyermekpótlóként vagy barátként tekinteni. Mivel eddig még se Magyarországon, se külföldön nem vizsgálták ennek a két tényezőnek a kapcsolatát, további vizsgálatok szükségesek ahhoz, hogy biztosan meg lehessen állapítani, hogy van-e összefüggés a gazdák által alkalmazott nevelési stílusok és a kutyák által betöltött szerepek között.

Kutatásunk eredményei alapján kijelenthető, hogy a tizenegy itemes magyar

nyelvű Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív érvényes és megbízható pszichometriai értékeket mutat a magyar kutyatartók körében, így a továbbiakban felhasználható tudományos vizsgálatokhoz és a gyakorlati munkában is.

Kutatásunk során több limitációba is ütköztünk. Az egyik a nemek aránytalan eloszlása, majdnem tízszer annyi nő kitöltőnk volt, mint férfi, azonban az több ember-állat kapcsolat vizsgálatok is így volt (Herzog, 2007; Volsche et al., 2022). Jelen tudomásunk szerint a hazai kutyatartók nemi megoszlásáról még becslött adatok sincsenek. Az világosan látszik, hogy a kutyatartással kapcsolatos kutatásokban a nők részvételi aránya hazánkban is mindig magasabb, mint a férfiaké, viszont a különbség nem bizonyul állandónak, például egy 2022-es kutatásban a résztvevők 56,3%-a volt nő (Vetter et al, 2022), míg egy 2023-as vizsgálatban ez az arány már 89,7% volt (Komjáti et al., 2023). Ennek magyarázata az lehet, hogy a nők nagyobb empátiát mutatnak az állatok és az állatokkal kapcsolatos kutatások iránt, így motiváltabbak a részvételre (Riggio et al., 2020).

Egy másik limitációja a kutatásunknak az önkitöltős kérdőívek alkalmazása,

melyek esetében nem tudjuk vizsgálni, hogy a kitöltő mennyire volt őszinte, és mennyire a valós gondolatai, érzelmei alapján töltötte ki a kérdőívet. Ez azért is lehet releváns, mert a tekintélyelvű-korrektív orientált nevelési stílust mérő itemek olyan állításokat tartalmaztak, melyek a kutyák bántalmazására utalnak (pl.: megpofozni, megrúgni, megütni), és amely viselkedéseket a társadalom általánosságban nem tart elfogadhatónak. Így előfordulhat, hogy a kitöltők inkább a magukról alkotott pozitív kép kialakítására törekedtek, és nem minden állítást ítélték meg őszintén. Végül a kérdőív validálásának vizsgálata esetében limitációnak tekinthető, hogy nem vizsgáltuk a konkurens validitást, melynek oka az, hogy tudomásunk szerint jelenleg nem létezik olyan magyar nyelvű kérdőív, ami a kutyatartók nevelési stílusjegyeit mérné, és alkalmas lenne az összevetésre.

A kérdőív használata további kutatásokban hozzájárulhat a kutya-gazda kapcsolatok jobb megértéséhez, illetve új dimenzióinak feltárásához, ez pedig a gyakorlatban elősegíthetné a szorosabb kapcsolat kialakítását kutya és gazdája között, ami mind a kutyák, mind pedig gazdáik életminőségére pozitív hatással bírhatna.

SUMMARY

THE HUNGARIAN VALIDATION OF DOG-DIRECTED PARENTING STYLES AND DIMENSIONS QUESTIONNAIRE

Background and aims: The aim of our study was to explore the psychometric traits of the Hungarian version of the Dog-Directed Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (DD-PSDQ) and to examine its reliability and validity on the sample of dog owners.

Method: The questionnaire's reliability and validity was checked on a convenient sampling consisting of 715 participants (67 men and 648 women; $M_{age} = 37,47$, $SD = 11,78$), inclusion

criteria was to own at least one dog. Besides the 20-item DD-PSDQ, the 32-item Dog-Owner Relationship Scale (DORS) was also used. To examine the questionnaire's validity we applied exploratory and confirmatory factor analysis and checked the internal consistency of each scale. Convergent validity was studied by applying correlation to the scales of the two questionnaires.

Results: During the exploratory factor analysis we had to exclude 9 problematic items out of the 20. The remaining 11 items formed a three-factor structure, just like the original questionnaire, the three-factor structure proved to be stable. The internal consistency of the scales was acceptable, thus the statistical analyses confirm the reliability of the 11-item Hungarian version.

Discussion: The validity and reliability of the 11-item Hungarian Dog-Directed Parenting Styles and Dimensions Questionnaire were confirmed, the scale is fit to be used for further scientific research and in applied psychology.

Keywords: dog-directed parenting styles, dog-owner relationship, validity, reliability

IRODALOM

- Archer, J. (1997). Why do people love their pets? *Evolution and Human Behavior*, 18(4), 237–259. [https://doi.org/10.1016/S0162-3095\(99\)80001-4](https://doi.org/10.1016/S0162-3095(99)80001-4)
- Banville, D., Desrosiers, P., & Genet-Volet, Y. (2000). Translating Questionnaires and Inventories Using a Cross-cultural Translation Technique. *Journal of Teaching in Physical Education*, 19(3), 374–387. <https://doi.org/10.1123/jtpe.19.3.374>
- Baumrind, D. (1968). Authoritarian vs. authoritative parental control. *Adolescence*, 3(11), 255–272.
- Bearden, W., Netemeyer, R., & Haws, K. (2011). Handbook of marketing scales: Multi-item measures for marketing and consumer behavior research. Los Angeles: Sage Publications. <https://doi.org/10.4135/9781412996761>
- Blackstone, A., (2014). Doing Family Without Having Kids. *Sociol. Compass*, 8, 52–62. <https://doi.org/10.1111/soc4.12102>
- Blouin, D. D. (2013). Are Dogs Children, Companions, or Just Animals? Understanding Variations in People's Orientations toward Animals. *Anthrozoös*, 26(2), 279–294. <https://doi.org/10.2752/175303713X13636846944402>
- Bronfenbrenner, U. (1995). Developmental ecology through space and time: A future perspective. *Examining Lives in Context: Perspectives on the Ecology of Human Development*, 619–647. <https://doi.org/10.1037/10176-018>
- Brubaker, L. (2019). *The Effects of Pet Parenting Styles on Owner and Dog Behavior*. Oregon State University.
- Brubaker, L., & Udell, M. A. R. (2023). Does Pet Parenting Style predict the social and problem-solving behavior of pet dogs (*Canis lupus familiaris*)? *Animal cognition*, 26(1), 345–356. <https://doi.org/10.1007/s10071-022-01694-6>

- Calvo, P., Bowen, J., Bulbena, A., Tobeña, A., & Fatjó, J. (2016). Highly educated men establish strong emotional links with their dogs: a study with Monash Dog Owner Relationship Scale (MDORS) in committed Spanish dog owners. *PloS one*, *11*(12), e0168748. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0168748>
- Costa, A. G., Nielsen, T., Christley, R., & Hazel, S. (2023). Highlighting gaps in puppy research using Bronfenbrenner's bioecological theory of human development. *Human-Animal Interactions*, (2023). <https://doi.org/10.1079/hai.2023.0014>
- de Souza Cabral, F. G., Resende, B., Mariti, C., Howell, T., & Savalli, C. (2023). Validation of the Brazilian Portuguese Dog-Owner Relationship Scale (DORS). *Applied Animal Behaviour Science*, *266*, 106034. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2023.106034>
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (1998). Multivariate data analysis. *New Jersey*, *5*(3), 207–219.
- Herzog, H. A. (2007). Gender differences in human–animal interactions: A review. *Anthrozoos* *20*, 7–21. <https://doi.org/10.2752/089279307780216687>
- Hoffman, C. L., Chen, P., Serpell, J. A., & Jacobson, K. C. (2013). Do Dog Behavioral Characteristics Predict the Quality of the Relationship between Dogs and Their Owners? *Human-animal interaction bulletin*, *1*(1), 20–37. <https://doi.org/10.1079/hai.2013.0001>
- Howard, M. C. (2016). A review of exploratory factor analysis decisions and overview of current practices: What we are doing and how can we improve? *International journal of human-computer interaction*, *32*(1), 51–62. <https://doi.org/10.1080/10447318.2015.1087664>
- Howell, T. J., Bowen, J., Fatjó, J., Calvo, P., Holloway, A., & Bennett, P. C. (2017). Development of the cat-owner relationship scale (CORS). *Behavioural Processes*, *141*, 305–315. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2020.105131>
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cut-off criteria for indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modelling*, *6*, 1–55. <https://doi.org/10.1080/10705519909540118>
- Julius, H., Beetz, A., Kotrschal, K., Turner, D., & Uvnäs-Moberg, K. (2013). *Attachment to pets: An integrative view of human-animal relationships with implications for therapeutic practice*. Hogrefe Publishing GmbH.
- Kaya, U., Özen, D., Yazlık, M. O., Kösem, S., & Gürcan, İ. S., (2022). Evaluation of relationships between dogs and owners: the Turkish translation, reliability and validity study of cat/dog owner relationship scale (C/DORS). *Eurasian Journal of Veterinary Sciences*, *38*(3), 190–198. <https://doi.org/10.15312/eurasianjvetsci.2022.382>
- Komjáti, S. L., Ózsvári, L., & Vetter, S. (2023). Állattartási szokások és az állattartók motivációi Magyarországon. *Magyar Állatorvosok Lapja*, *4*, 211–221. <https://doi.org/10.56385/magyallorv.2023.04.211-221>
- Kuo, C. H., & Kessler, S. (2024). Intergenerational Transmission of Human Parenting Styles to Human-Dog Relationships. *Animals : an open access journal from MDPI*, *14*(7), 1038. <https://doi.org/10.3390/ani14071038>
- Laurent-Simpson, A. (2021). *Just Like Family: How Companion Animals Joined the Household*. NYU Press.

- Maccoby, E. E., & Martin, J. A. (1983) Socialization in the context of the family: Parent-child interaction. In P. H. Mussen (ed.): *Handbook of child psychology* (pp. 1–101). New York: Wiley
- Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal, Kutyakötelesség (2018). *Útmutató a felelős kutyatartás jogszabályi előírásaihoz*. https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1055767/kutyatartasi_kezikonyv_2018_2kiad_ON.pdf/6139612a-1f45-305d-93f5-9e103cc3a970 (utolsó megtekintés: 2025.01.16.)
- Prato-Previde, E., Custance, D. M., Spiezio, C., & Sabatini, F. (2003). Is the dog-human relationship an attachment bond? An observational study using Ainsworth's strange situation. *Behaviour*, *140*(2), 225–254. <https://doi.org/10.1163/156853903321671514>
- Riggio, G., Pirrone, F., Lunghini, E., Gazzano, A., & Mariti, C. (2020). Zookeepers' perception of zoo canid welfare and its effect on job satisfaction, worldwide. *Animals*, *10*(5), 916. <https://doi.org/10.3390/ani10050916>
- Riggio, G., Piotti, P., Diverio, S., Borrelli, C., Di Iacovo, F., Gazzano, A., ... & Mariti, C. (2021). The dog-owner relationship: Refinement and validation of the italian c/dors for dog owners and correlation with the laps. *Animals*, *11*(8), 2166. <https://doi.org/10.3390/ani11082166>
- Robinson, C. C., Mandlco, B., Olsen, S. F., & Hart, C. H. (2001). The Parenting Styles and Dimensions Questionnaire (PSDQ). In B.F. Perlmutter, J. Touliatos, & G.W. Holden (eds.): *Handbook of family measurement techniques* (pp. 319–321). Thousand Oaks: Sage
- Stoeckel, L. E., Palley, L. S., Gollub, R. L., Niemi, S. M., Evins, A. E. (2014). Patterns of Brain Activation when Mothers View Their Own Child and Dog: An fMRI Study. *PLoS One* *9*, e107205. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0107205>
- van Herwijnen, I. R., Borg, J. v. d., Naguib, M., & Beerda, B. (2018). The existence of parenting styles in the owner-dog relationship. *Plos One*, *13*(2), e0193471. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0193471>
- van Herwijnen, I. R., Borg, J. v. d., Naguib, M., & Beerda, B. (2020a). Dog-directed parenting styles predict verbal and leash guidance in dog owners and owner-directed attention in dogs. *Applied Animal Behaviour Science*, *232*, 105131. <https://doi.org/10.1016/j.applanim.2020.105131>
- van Herwijnen, I. R., Corbee, R. J., Endenburg, N., Beerda, B., & Borg, J. A. M. V. (2020b). Permissive parenting of the dog associates with dog overweight in a survey among 2,303 Dutch dog owners. *PloS one*, *15*(8), e0237429. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0237429>
- Vetter Sz., Vízi V., & Ózsvári L. (2022). A magyarországi kutyatartási szokások a COVID-19-világjárványban – 2021-es országos reprezentatív felmérés előzetes eredményei. *Magyar Állatorvosok Lapja*, *144*(1).
- Volsche, S. (2018). Negotiated Bonds: The Practice of Childfree Pet Parenting. *Anthrozoos*, *31*, 367–377. <https://doi.org/10.1080/08927936.2018.1455470>
- Volsche, S. (2021). Pet Parenting in the United States: Investigating an Evolutionary Puzzle. *Evol. Psychol*, *19*, 147470492110382. <https://doi.org/10.1177/14747049211038297>

- Volsche, S., & Gray, P. (2016). “Dog moms” use authoritative parenting styles. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 4, 1–16. <https://doi.org/10.1079/hai.2016.0008>
- Volsche, S., Frailey, F., Ihara, N., & Nittono, H. (2022). Sex and Parental Status Impacts Human-to-Pet Journal Pre-proof Attachment and Caregiving Attitudes and Behaviors in a Japanese Sample. *Anthrozoos*, 36, 309–321. <https://doi.org/10.1080/08927936.2022.2149926>

MELLÉKLETEK

1. melléklet. Kutyaorientált Nevelési Stílusok és Dimenziók Kérdőív

Ez a kérdőív 11 állítást tartalmaz, amelyek a kutyájával kapcsolatos nevelési stílusára vonatkoznak. Kérjük, olvassa el az egyes állításokat, és jelölje meg a választ az alábbiak szerint (amennyiben több kutyája is van, mindig a legidősebb kutyájára gondoljon):

Ha úgy gondolja, hogy az adott állítást soha nem tapasztalja, akkor a 0-t karikázza be. Ha szinte soha, akkor a 1-est, ha semleges az állítással kapcsolatban (vagy 50-50%-ban

jelenik meg), akkor a 2-t. Ha majdnem mindig tapasztalja az adott állítást, akkor a 3-ast karikázza be, ha pedig mindig, akkor a 4-est.

Kérjük, hogy minden kérdésre válaszoljon, nincsenek helyes vagy helytelen megoldások. Válaszoljon úgy, hogy válaszai az Önt legpontosabban jellemző képet tükrözzék. Ne gondolkodjon sokat, hallgasson a legelső megérzésére!

Kiabálok, ha a kutyám rosszul viselkedik.	0	1	2	3	4
Kritizálom vagy megszidom a kutyámat, ha a viselkedése nem felel meg az elvárásaimnak.	0	1	2	3	4
Felemelem a hangom, hogy kijavítsam a kutyám viselkedését.	0	1	2	3	4
Megengedem a kutyámnak, hogy beleszóljon olyan döntésekbe, mint például, hogy milyen útvonalon sétáljunk.	0	1	2	3	4
A kutyám kívánságait is figyelembe veszem, mielőtt kérek tőle valamit.	0	1	2	3	4
Bátorítom a kutyámat, hogy mutassa ki érzéseit, például megengedem, hogy morogjon, ha kellemetlenül érzi magát.	0	1	2	3	4
Megvizsgálom a kutyámat, ha feldúlt.	0	1	2	3	4
Az elvárt viselkedést lépésről lépésre gyakorlom a kutyámmal, hogy biztos legyen benne, hogy érti, amit kérek tőle.	0	1	2	3	4
Átgondolom, hogy a kutyámnak miért kell engedelmeskednie a szabályoknak.	0	1	2	3	4
Egy adott viselkedést még azelőtt kigyakorlok a kutyámmal, mielőtt egy nehezebb helyzetben kérem őt arra.	0	1	2	3	4
Átvezetem a kutyám helytelen viselkedését egy elfogadhatóbb tevékenységre.	0	1	2	3	4

Kiértékelés: Adja össze az egyes skálákhoz tartozó ítemek pontszámát. A kérdőív nem tartalmaz fordított ítemet.

- Tekintélyelvű-korrekción orientált nevelési stílus: 1., 2., 3.

- Irányító – belső érték orientált nevelési stílus: 4., 5., 6., 7.
- Irányító – tréningorientált nevelési stílus: 8., 9., 10., 11.